

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister voor Basis- en Voortgezet
Onderwijs en Media
De heer drs. A. Slob
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/JT/MR/bs/ATR0986/2020-U021

Uw referentie

Datum 21 februari 2020
Betreft Wetsvoorstel schooldiploma voor leerlingen in het praktijkonderwijs

Geachte heer Slob,

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft op 20 januari 2020 het voorstel ontvangen voor "wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs BES in verband met het uitreiken van een schooldiploma aan leerlingen in het praktijkonderwijs". Het voorstel is voor internetconsultatie aangeboden van 13 januari tot 10 februari 2020. De beoogde datum van inwerkingtreding van het wetsvoorstel is 1 augustus 2021.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. *Nut en noodzaak*

Er zijn ongeveer 175 scholen voor praktijkonderwijs met in totaal circa 30.000 leerlingen tussen de 12 en 18 jaar oud. Op basis van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) bepaalt momenteel het bevoegd gezag van een school of het schooldiploma's uitreikt aan de leerlingen en hoe dat diploma is vormgegeven. Op dit moment reikt het "merendeel van de scholen" in het praktijkonderwijs schooldiploma's uit. Maar er zijn ook scholen die geen schooldiploma uitreiken aan leerlingen die het praktijkonderwijs afronden.

Volgens de toelichting is er een grote behoefte aan "eenduidige erkenning" van hetgeen de leerlingen binnen het praktijkonderwijs hebben geleerd, "zowel bij leerlingen als ouders, en in de maatschappij." Zo wordt er recht gedaan aan de behaalde resultaten van de leerling én wordt het voor de maatschappij en het bedrijfsleven inzichtelijk dat de leerling succesvol het praktijkonderwijs heeft afgerond." Het wordt daarom "niet langer wenselijk" geacht dat de scholen zelf bepalen of er wel of geen schooldiploma wordt verstrekt. Met dit wetsvoorstel wordt de verplichting vastgelegd om een schooldiploma uit

te reiken aan leerlingen die het praktijkonderwijs succesvol afronden. Leerlingen die een deel van het programma hebben voltooid, ontvangen voortaan een verklaring.

Het college constateert dat nut en noodzaak voldoende zijn onderbouwd. Het heeft op dit punt geen aanvullende opmerkingen of adviespunten.

2. Minder belastende alternatieven

Met het wetsvoorstel wordt aangesloten bij de huidige praktijk van het “merendeel van de scholen” voor uitreiking van het schooldiploma, met als onderdeel het portfolio, aan leerlingen. Een doelstelling van het wetsvoorstel is om te zorgen voor een meer eenduidige erkenning op basis van een (herkenbaar) modeldiploma voor de leerlingen die het praktijkonderwijs succesvol hebben afgerond. Ook het nog door de scholen op te stellen “reglement” moet daaraan bijdragen. Wellicht is de beoogde eenduidigheid op termijn minder belastend voor de instellingen, de leerlingen en overige betrokkenen. Maar in hoeverre de beoogde eenduidigheid wordt gerealiseerd, moet nog blijken uit de uiteindelijke invulling van de verplichtingen en de werkbaarheid daarvan. De in deze brief opgenomen adviespunten 3.1 en 3.2. hebben daarop betrekking.

Het college heeft op dit punt verder geen aanvullende opmerkingen of adviespunten.

3. Werkbaarheid

Volgens de toelichting is uit gesprekken met diverse scholen en uit gegevens van de Sectorraad Praktijkonderwijs gebleken dat op het merendeel van de scholen al schooldiploma's uitgereikt worden. Daarvoor wordt op de “meeste scholen” het model gehanteerd dat door de Sectorraad Praktijkonderwijs is ontworpen en ter beschikking is gesteld. Het uiteindelijke model voor het schooldiploma wordt nog bij ministeriële regeling vastgesteld. Volgens de toelichting zal de minister daarbij “zo veel mogelijk uitgaan van het model van de Sectorraad Praktijkonderwijs”.

3.1 Het college adviseert nader toe te lichten hoe het uiteindelijke model van het schooldiploma voor het praktijkonderwijs tot stand zal worden gebracht.

Alle scholen moeten een reglement maken, waarin bepaald wordt aan welke eisen de leerling moet voldoen om het praktijkonderwijs succesvol af te ronden en vervolgens het schooldiploma te ontvangen. In de toelichting is niet aangegeven welke kaders en/of richtlijnen daarbij aan de orde kunnen zijn. Gelet op de beoogde eenduidigheid en de werkbaarheid van het voorstel, is het raadzaam dit onderdeel nader toe te lichten.

3.2 Het college adviseert toe te lichten welke kaders en/of richtlijnen voor scholen gaan gelden bij het opstellen van het vereiste reglement.

4. Gevolgen regeldruk

Het voorstel bevat een paragraaf waarin de lasten voor scholen zijn gekwantificeerd voor het vormgeven van het portfolio en het opstellen van het reglement. De inschatting daarbij is geweest dat de samenstelling van een portfolio niet veel extra lasten met zich mee zal brengen, maar het opstellen van een reglement wel enige tijd zal vergen van de scholen. De totale regeldrukkosten per school zijn geraamd op 3.300 euro. Maar het college constateert dat nog niet alle (mogelijke) gevolgen voor de regeldruk in beeld zijn gebracht en gekwantificeerd. Het gaat om de volgende aspecten:

- De regeldruk als gevolg van de implementatie van het schooldiploma (waaronder het portfolio) en de verklaring, in de bedrijfsprocessen van de school, met name voor scholen die nu nog geen diploma en getuigschrift uitreiken;
- De communicatie ten behoeve van leerlingen en ouders over het (vernieuwde) schooldiploma, het reglement en de verklaring;
- De eventuele gevolgen voor de leerlingen;
- De eventuele informatieverplichtingen (bijvoorbeeld ten behoeve van DUO en de Inspectie van het Onderwijs);
- De totale regeldruk voor het praktijkonderwijs (alle scholen).

4.1 Het college adviseert de gevolgen voor de regeldruk volledig in beeld te brengen volgens de daarvoor gehanteerde systematiek van het Rijk.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Indienen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris